

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ОРГАНИЗАЦИОНИХ НАУКА

Производне могућности друштва

Радна недеља	Тематска целина		Циљ
3	3. Производне могућности друштва		Стицање знања о производним могућностима друштва.
	Тематска јединица	3.1 Облици економских активности	Студент ће бити способан да разуме, препозна и репродукује основне економске активности – производњу, потрошњу, расподелу и размену.
		3.2 Три проблема економске организације: шта, како и за кога производити?	Студент ће бити способан да разуме, препозна, репродукује и примени три основна питања економске организације : шта, како и за кога производити?

Производне могућности друштва

Радна недеља	Тематска целина		Циљ
3	3. Производне могућности друштва		Стицање знања о производним могућностима друштва.
	Тематска јединица	3.3 Граница производних могућности друштва и опортунитетни трошкови	Студент ће бити способан да разуме, препозна и репродукује границу производних могућности и опортунитетне трошкове.

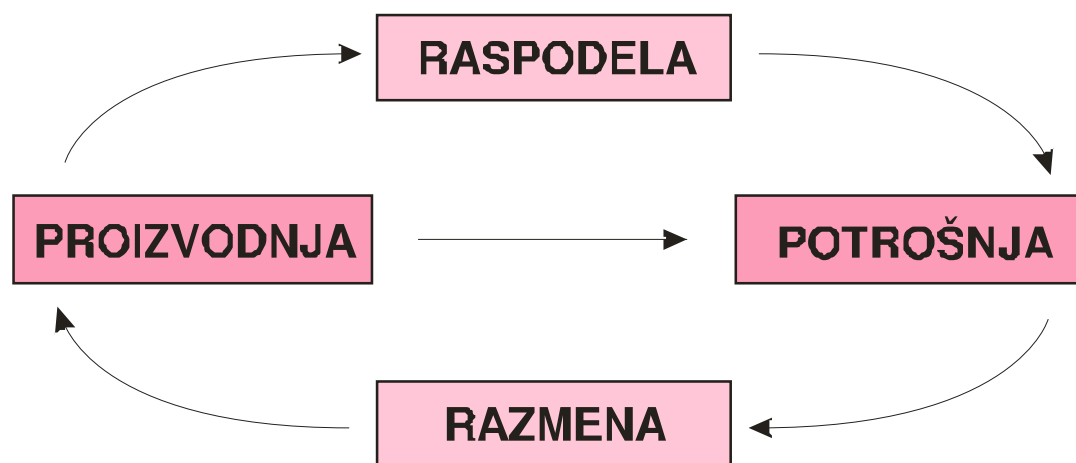
НАСТАВНИ МЕТОД: ПРЕДАВАЊЕ

PROIZVODNE MOGUĆNOSTI DRUŠTVA

Prof. dr Dragana Kragulj
Fakultet organizacionih nauka

Ekonomija koja proučava društvenu proizvodnju kao posebnu oblast društvenog života ljudi bavi se:

- *odnosima ljudi* u proizvodnji,
- *ekonomskim ciljevima*, koji teže da se ostvare u proizvodnji i
- *ekonomskim metodima*, koji se koriste da bi se ostvarili ti ciljevi.

Povezanost četiri oblika ekonomske aktivnosti

Tri problema ekonomske organizacije: šta, kako i za koga proizvoditi?

Tri problema ekonomske oranizacije:

- Šta proizvoditi?
- Kako proizvoditi?
- Za koga proizvoditi?

Tri problema ekonomske organizacije: šta, kako i za koga proizvoditi?

Četiri oblika ekonomskih sistema:

- tržišna ekonomija,
- komandna ekonomija,
- mešovita ekonomija i
- tranzitorna ekonomija.

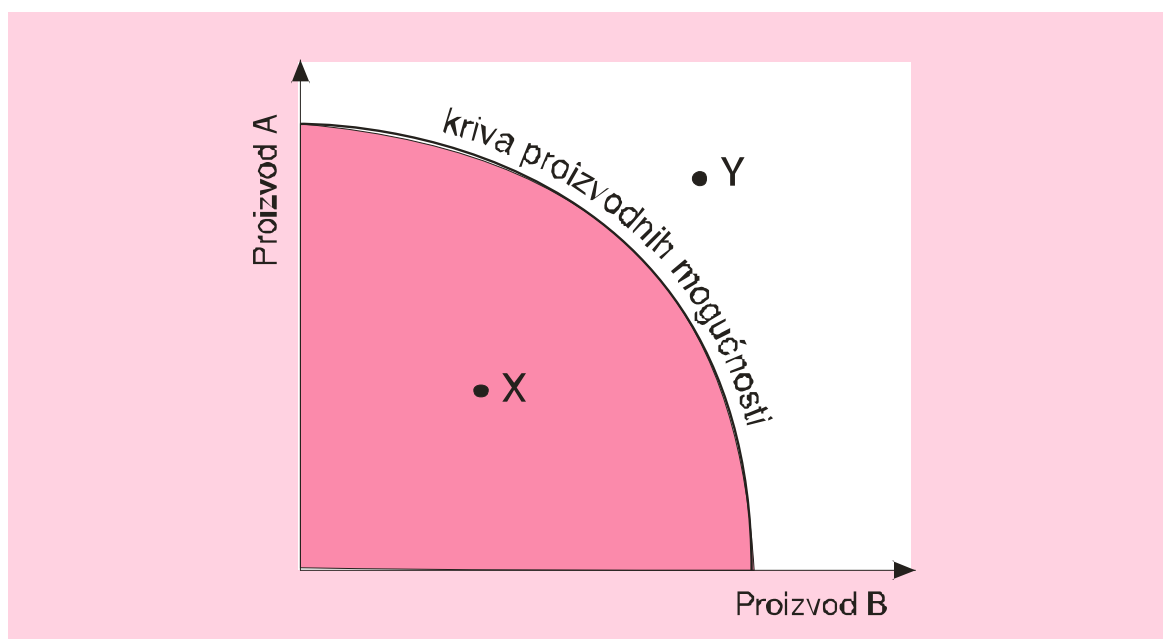
Elementi ekonomskog sistema:

- **resursi** (prirodni izvori, ljudski rad, osnovna i obrtna sredstva, preduzetništvo),
- **privredni subjekti** (domaćinstva, preduzeća, država),
- **ekonomske aktivnosti** (proizvodnja, raspodela, razmena i potrošnja) i
- **institucije** (tržište i svojina).

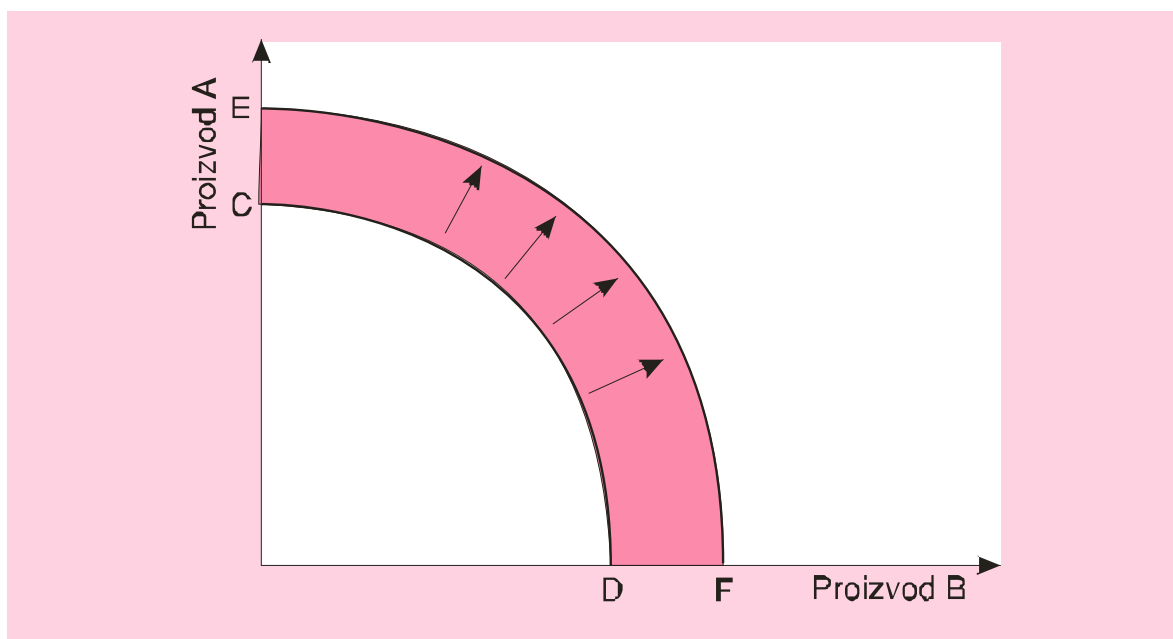
Efikasnost upotrebe retkih resursa i pravičnost

- Efikasnost se odnosi na veličinu ekonomskog “kolača”, a pravičnost na način raspodele tog “kolača”.
- Dva oblika efikasnosti:
 - proizvodna efikasnost
 - alokativna efikasnost

Granica proizvodnih mogućnosti društva i oportunitetni troškovi

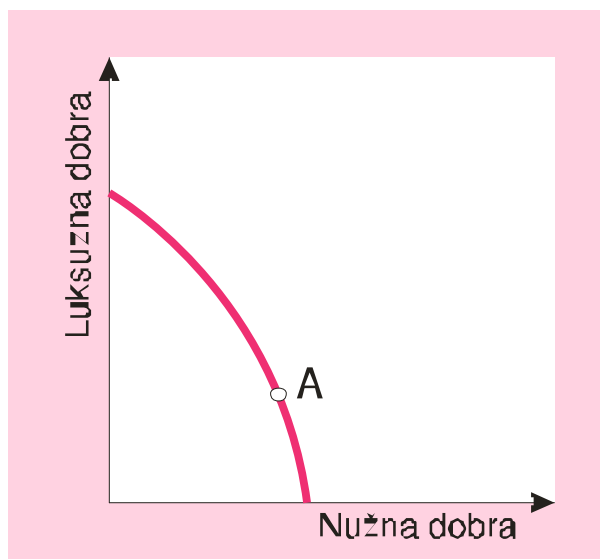
Granica proizvodnih mogućnosti društva i oportunitetni troškovi

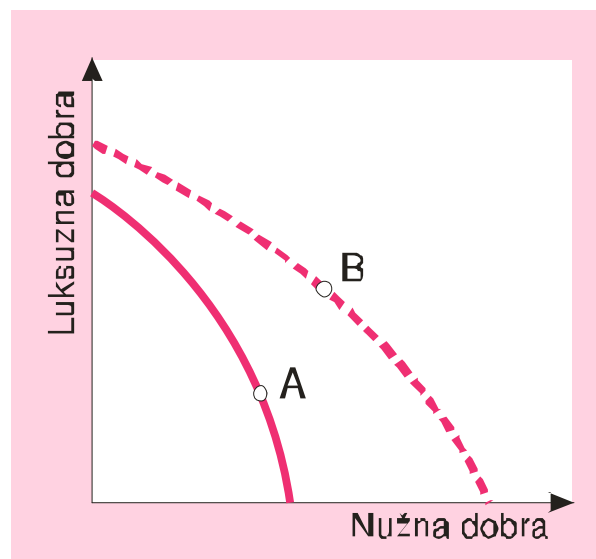
Granica proizvodnih mogućnosti društva i oportunitetni troškovi

Siromašna zemlja

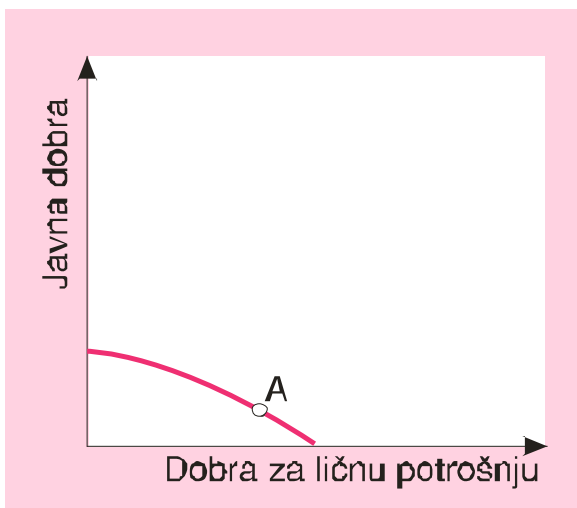
Razvijena zemlja

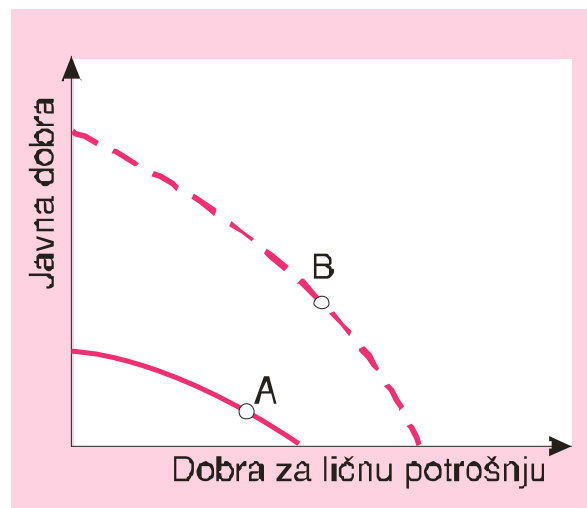
Granica proizvodnih mogućnosti društva i oportunitetni troškovi

Siromašna zemlja

Razvijena zemlja

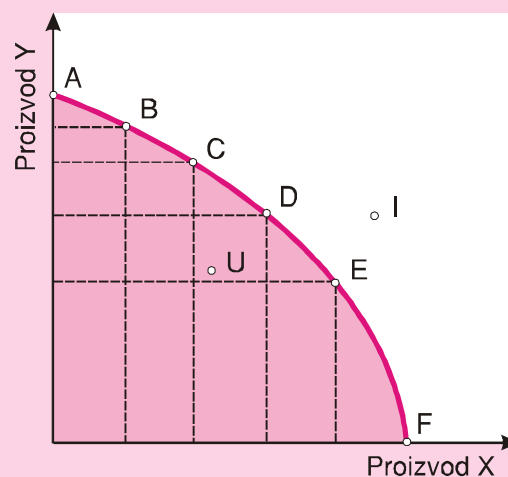

Paul Samuelson:

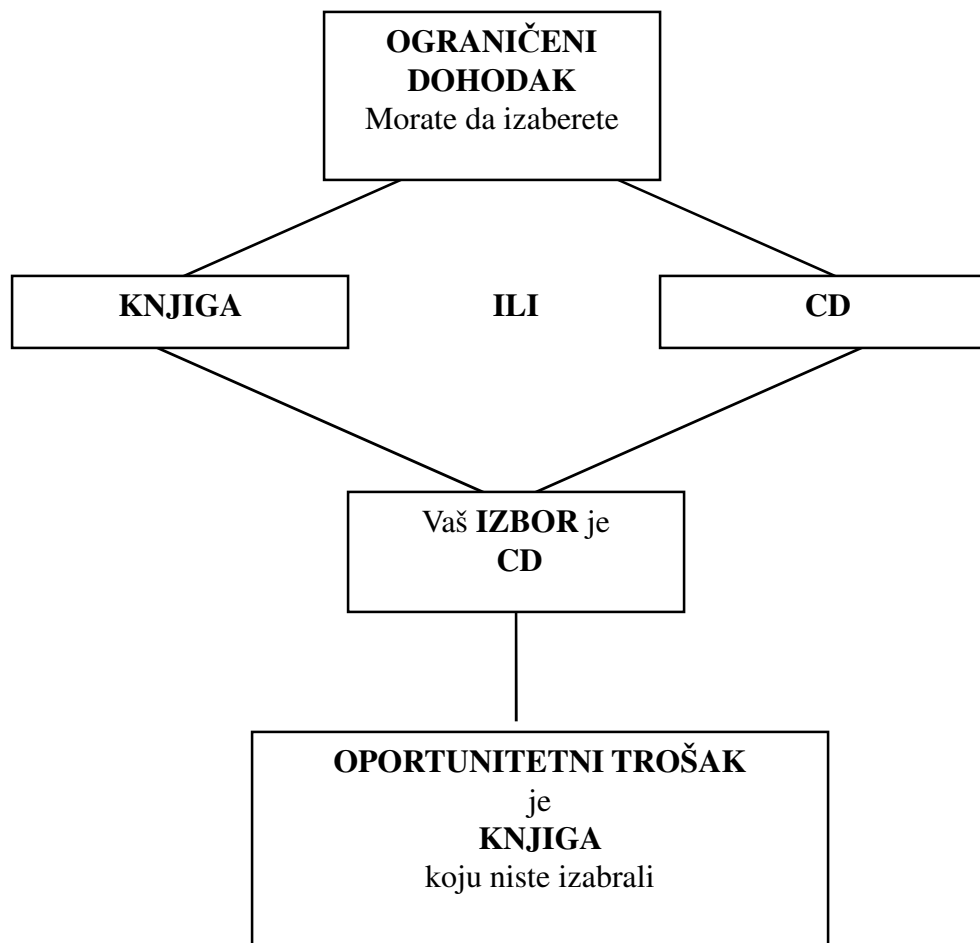
“Zamena je zakon života ekonomije”.

- **Oportunitetni trošak je propuštena dobit koja bi se ostvarila alternativnom upotrebom resursa – inputa.**

Granica proizvodnih mogućnosti društva i oportunitetni troškovi

Granica proizvodnih mogućnosti društva i oportunitetni troškovi

OPORTUNITETNI TROŠAK = propuštena (neizabrana) mogućnost

PITANJA:

- Objasnite potrebu posmatranja proizvodnje sa tehničke i sa društvene strane.
- Objasnite zašto kažemo da je proizvodnja nužna, istorijska i društvena.
- Objasnite odnos proizvodnje i potrošnje.
- Kakva sve potrošnja može biti sa gledišta namene?
- Kako se deli proizvodna, a kako neproizvodna potrošnja?
- Objasnite odnos proizvodnje i raspodele.
- Objasnite odnos proizvodnje i razmene.

Tri problema ekonomske organizacije: šta, kako i za koga proizvoditi?

PITANJA:

- Koja su tri problema ekonomske organizacije? Objasnite.
- Šta su to proizvodne usluge, a šta neproizvodne usluge? Navedite primer za obe vrste usluga.
- U čemu je razlika između tržišne i komandne ekonomije?
- Zašto su savremene ekonomije mešovite ekonomije?
- Koji su ključni elementi ekonomskog sistema?
- Šta je to proizvodna, a šta alokativna efikasnost?
- Objanite “trade-off” između efikasnosti i pravčnosti. Navedite primer.

Granica proizvodnih mogućnosti društva i oportunitetni troškovi

PITANJA:

- Definišite sledeće pojmove i navedite primere: granica proizvodnih mogućnosti, oskudnost, efikasnost, proizvodi, translacija krive proizvodnih mogućnosti.
- Objasnite i grafički ilustrujte tačke na PPC, kao i unutar i izvan.
- Zašto ekonomija treba da proizvodi na PPC? Kada se postiže najviši stepen efikasnosti u proizvodnji?
- Kako nacionalna ekonomija može da ostvari viši nivo proizvodnje, pa prema tome, i viši nivo krive proizvodnih mogućnosti? Prikažite grafički.
- Objasnite i ilustrujte potrošnju nužnih i luksuznih dobara u zavisnosti od privredne razvijenosti zemlje.
- Objasnite i ilustrujte potrošnju javnih dobara i dobara lične potrošnje u zavisnosti od privredne razvijenosti zemlje.
- Objasnite i ilustrujte koncept oportunitetnog troška. Navedite primer.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ОРГАНИЗАЦИОНИХ НАУКА